

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Belső fark asztala 78. sz. alatt gr. BÄNFYI ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. n. kedden, csütörtökön és szombaton délel. Ára évi négyre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábas sorért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek. A nyilatkozati cikkek sora után 15 kr. előleges befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Kőzeputca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, augusztus 22.

(D) Utóbbi időkben gyakran merülnek fel ugynevezett politikai pletykák, melyek a régiektől kiválólag az által különböznek, hogy a közérzés és alkotmányos érzék zománcát nélkülözik, s általában a közjog elméletében szomoró járatlanságra mutatnak.

Másfél évtizedi iskolázatlanság, a mint minden lépten-nyomon tapasztalhatjuk, eléggé megtermé gyümölcsét, s a jogelméletbeni szédelgés mindenhol látható. Felfordult logika; egymást ineghiúsító érvek, az eltanult teoriák, melyeknek nem értéke az alkalmazásnál mutatkozik... ezek azok, a melyeknek dicső példait láthatjuk naponkint.

Ily felfogások alapján indulnak aztán hírek, melyek annival nevésegesebbek, mert csak terjesztők nagy tudatlanságára mutatnak, midőn híreiket oly tényekre alapítják, melyeken a józan ismeret fen nem akadhat.

Szebenből jött levelekből értesülünk, hogy ott többen némi kárörömmel híresztelik, hogy b. Kemény s gr. Mikó ő nmgai ő Felségénél a legkedvezőtlenebb elfogadtatásban részesültek; részleteket is akarnak tudni, melyek minden alapot nélkülök.

Kárörömléket leginkább az által érzik igazolva, hogy az uralkodó a magyar ajku követek feliratát nem fogadta közvetlenül, hanem udvari kancellárjához rendelte áttétetni.

Köztiszteltben álló államférfiaink fogadtatásáról már a „Pesti Napló“ bécsi levelezője után adunk tudósítást, mely az elfogadás jellemét hiven tolmácsolta.

Ő Felsége előtt előbb b. Kemény, utána gróf Mikó ő nmgai jelentek meg. Valóságos belső titkos tanácsosait egy uralkodó, már magas állásához természetesen kötött lovagiaságánál fogva sem fogadhatja máskint, mint souveraini kegyelmével; mert kegyvesztett belső titkos tanácsos nem létezhetik, a kegyvesztett elvesztvén rendszerint azon czimeket, miket a fejedelmi kegy útján nyert.

Azon tisztelt főurak egyikével sem érezte akkorig az uralkodó fűlség a kegyvesztést, sőt éppen azáltal, hogy őket, mint egyéneket fogadta el, kegyét mutatá ki irányukban.

Ő Felsége mindkét államférfikkal jó hosszasan beszélt, s fejedelmi figyelemmel hallgatá ki mindazon érvek elősorolását, melyek a magyar képviselők elhatározásának indokait szolgálták, s habár a felhozott érveket a már létező és megindított helyzet természetesen paralizálta, s habár nem sikerült meggyőzhetniük az uralkodó fűlséget arról, hogy a magyar képviselők azt tették, a mi leghelyesebb: de ő Felsége elég emelkedettséggel birt arra, hogy a tényeket a cselekvők jogfogalmának szempontjából ítélje meg s tudja méltányolni egy polgárban azt, ha meggyőződését követi.

Kérdésen kívül a kormány és kormányzattal közötti nézetek ellentétessége soha sem kelthet igen örvendeztető érzelmeket egy monarchában; de a mely uralkodó alkotmányos irányban kíván kormányozni, egyszersmind hi alattalójának tekinti azt is, a ki kormányával ellenkező nézetben van; mert hisz az uralkodó a pártok felett áll, a kormánypolitikáról a kormány felelős, s ha e politika ki nem vívhatja magát, akkor éppen ellenzékét vagy a kettő közt álló középpárt egyéneit veszik tanácsadóik az alkotmányos uralkodók. Hogyan indíthatnak tehát oly híreket, hogy az uralkodó egyik vagy másik párt szempontjába tenné át magát, s kegyét tagadná meg azoktól, kik az elfogadtatás alatt, más szempontokhoz ragaszkodást tolmácsolnak?

Visszatér államférfiaink — a mennyiben

értesülve lehetünk — semmi személyes kegyvesztés benyomását nem hozták magukkal az udvartól, habár az ügyet, mely őket a trónhoz vitte, meg nem nyerheték; de kit szűlése s évszázados kötések egy ország sorsa élére helyezének, midőn, mint bíró ítélt egyes ügy felett, mint gyarló ellen haraghatik-e arra, ki általa nem helyesnek ítélt ügyét védelmezi?

Mindez ellenkezőnek az uralkodói állás fogalmával, s így könnyen felfogható, hogy azon szebeni kárörvendő politikusok csak annyi fogalommal bírnak egy alkotmányos irányu uralkodói házról, mint azon obsitos, ki meséiben beszélt arról, hogyan kötö lovát a király sövénykertjéhez, s hogyan vendéglé meg őt Ferencz császár ő Felsége szalonával és rozsolissal.

Már maga a fellevés, hogy egy uralkodó házában ily régi szolgáló s tanácsosait mogorván, hidegen fogadta volna, sérti az uralkodó fűlség lovagiaságát; az uralkodó, ha dorgálni akar, meghívja alattalóját „ad audiendum verbum regium“, ha kegyvesztést akar éreztetni, az hatalmában áll a czimek elvétele, vagy a kihallgatás megtagadása által; de a kit egyszer egy uralkodó elfogad, azt csak kegyvel fogadja.

Hogy a képviselők feliratát ő Felsége a kancellárhoz adatta át, ebből szintén nagy hi hót csináltak Szebenben, s ezzel leginkább elárulták, mennyire nem bírnak még csak fogalommal is az alkotmányosságról. Vagy tán azt hitték, hogy ama felirat appellatív volt, „a principe male informato ad principem melius informandum“?

A ministeri felelősség fogalmát, kik ismerik, már eo ipso tudják, hogy az uralkodó minden ily nemű feliratra ministerei relatioja és tanácsa szerint ítélt, tehát természetesen az illető ministeriumhoz kell minden ily okmánynak átadatni. Csak a kényur az, ki önhatalmilag bírál és ítélt.

Erdély közjogában rég meg van alapítva a kormányfelelősség, s a fejedelmi határozatok mindig kancellári aláírással is láttatnak el. Felölös lévén a kancellár, nota infidelitatis büntetés alatt Ulászló törvénye szerint, hogy a fejedelemnek nem ad a törvénnyel ellenkező tanácsokat, egyszersmind igen természetes, hogy e felelősség őt csak úgy illetheti, ha az uralkodó az ő tanácsait meghallgatja; és ebből viszont igen természetesen következik, hogy minden oly okmány, mely a trónhoz benyújtatik, a felelős korlátoknál által referáltatik.

Ennélfogva meg nem foghatjuk, mi különöst láttak abban Szebenben, hogy ő Felsége a magyar feliratot korlátokhoz tette át, a ki arról kérdésen kívül referált, s a mint az újabb választásból látszik, a felfolyamodókra nézve nem kedvezőleg.

Mi részünkről azt hittük volna különösnek, hogyha az uralkodó Fűlség, mintán kijelenti, hogy alkotmányos kormányzást kíván, kormánya kihallgatása nélkül adott volna választ a feliratra.

A kormány kihallgatása nélkül az uralkodó a nagy kérdésekben csak úgy intézkedik, hogy ha meggyőződik annak helytelen eljárásáról, elbocsátja s más elvt embert állít helyébe, a ki jobb politikai elvnek legyen képviselője; de mindenesetre a fenförgő ügyben az alkotmányosan megállított közegek útján teszi meg a véghatározatot.

Ebből világosan látható, hogy a feliratnak a korlátokhoz való utasítása legkevésbé sem volt annak küljele, hogy az uralkodó ama főurakat hidegen fogadta volna; csak is annak volt küljele, hogy a mostani kancellár uralkodója bizalmát nem veszítette el.

Valjon a bíró meggyűllö-e mindenütt azon fél, kinek ügyét kedvezőtlenül ítélt el, s valjon egy uralkodó hideg lehet-e azok iránt, kik mostani kormányától különböző nézetek vannak? Hányszor cseréltek Angliában a thörök a wigeket a kormányon és a pártharcokban? Oh valóban a szebeni fogalom szerint egy-egy angol uralkodónak igen sok haragos napja van!

Mi csak azt tehetjük fel, a miről értesülünk, hogy ő Felsége uralkodói magas állásához képest ő nmságát kegyesen fogadta, habár nyilvánítva azt, hogy a képviselők meg nem jelenését az országgyűlésen — nem tartja helyes eljárásnak.

Kolozsvár, aug. 24.

Nem kétlem, e lap minden olvasója örömmel fog értesülni azon biztos kilátásról, miszerint a magyarországi kebelrázó inség miatt bevándorlók szabályszerűbb s biztosabb elhelyezése érdekében pár nap múlva már hathatós intézkedések lesznek a leggyorsabban foganatosítva.

E tárgyban épea tegnap tartá rendkívüli ülést az erdélyi gazdasági egyet választmánya.

Ez ülésre alkalmat szolgáltatott a kir. fő-kormányzások egy Szebenben folyó hó 17-kén 27847 sz. a. kelt átirata, melyszerint e magas hatóság meg itt maradt oszfálya főnökének mlvs. Szacsav Zsigmond tanácsos urak meghagyatik, hogy az orsz. gazdasági egyetllet egyetértőleg e tárgykörül megkivárató, sikert ígérő intézkedéseket il etölög körülményes javaslatot tenni sziveskedjék, értesítetvén egyszersmind, hogy a fő-kormányzások ő Felségéhez is legalázatosabban felterjesztést s illetölög kérest intézett, hogy a nagyvár-erdélyi vasut építésének azonnal leendő munkába vétetését sietölög legkegyelmesebben elrendelni méltóztassék, ez lévén a legfőbb és legbiztosabb eszköz, melylyel a szűkölködők a leghathatósabban segíthetni, a nélkül, hogy akár az államnak, akár magánosoknak tulfeszített áldozatkészsége vétének igénybe.

A méltányosság szempontjából nyilvánosságra hozandónak találjuk, hogy e tárgyban az emberbaráti szempontból kiinduló előterjesztést a fő-kormányzásoknak titkoknak Páll Sándor ur tette, s valamint az átirat, ugy a titkok ur átküldött előterjesztést a gazdasági-egyetl választmánya ülésében felolvasatván, mely elismeréssel fogadtatott, s az egyetl a legnagyobb készséggel rögtön egy javaslatkésztő bizottmányt nevezett ki id. gróf Bethlen János, káali Nagy Elek, Fejér Márton, Dóza Dániel, Pataki József, Hintz György és Halmágyi Sándor személyében, kiknek feladata sietölög megkésztetni s azonnal a gazdasági-egyetl választmánya elibe terjesztetni oly javaslatot, melyszerint a szerencsétlen bevándorlók, addig is, míg a vasutengedélyezés iránti remények netalán beteljesülének, jobb móddal lennének elhelyezhetők.

Mint halljuk, a kir. fő-kormányzások eléggé nem méltányolható felterjesztést támogatandó, a gazdasági-egyetl valamint Kolozsvár városa is ő Felségéhez szintén feliratot szándékoznak felterjesztetni a nagyvár-kolozsvár-bodjai vasut-építésének azonnal leendő legkegy. elrendelése érdekében. Bár e példát minél több törvényhatóság követné, a mit remélünk is! Közelebből bővebben.

H. S.

Az erdélyi országgyűlés

XV. ülés aug. 21-én.

Kezdeté 10 $\frac{1}{2}$ órákor. A mul ülés jegyzőkönyvei a román szöveghez tett megjegyzések után helybenhagyattak.

Moldován Demeter udv. tanácsos s Alsó-Fejérmegye 5-dik választó-kerületének képviselője és Pantin Constantin Brassó vidéki választó-kerület e hó 14-én megválasztott képviselője ma foglalták el először helyeiket s tettek le a fogadást.

Ezután olvastatott mind 3 nyelven három ízben a részletes vita által megállapított választófelirat, mely felett, ha elnök elég tappintattal rövidre nem fogja a szöveget, majdnem ismét vita keletkezett. A felirat mint egész, utolag szavazás alá kerülvén, egyhangulag elfogadtatik.

Elnök javasolja, hogy e felirat a felirati bizottmány által a teljhatalmú országgyűlési kir. biztosnak, ő Felségének szentséges színe elé juttatás végett átnyújtassék.

Zimmermann indítványára az elnöki iroda megbizatik a kir. biztos ő nmgához a felirat mellett intézendő átirat szerkesztésével.

Elnök a mult gyűlésben Schuler Libloy által interpelláltatván az eddig be nem lépett kir. hivatalosok és választottak iránt jelenti, hogy Tol dalagi Ferencz gróf kir. hivatalos hat heti szabadság időt kért, orvosi bizonyítvánnyal erősítvén, hogy egészségi tekintetből külföldi fűrdőket kell használnia.

Bánffy Miklós gróf ő nmgá kijelentette, hogy ő a magyar és székely kir. hivatalosok és képviselőknek ő Felségéhez intézett alázatos nyilatkozatát szintén aláírta, s hogy az országgyűlésbe e szerint be nem lép. Gerliczy Béla b. kir. hivatalos, egészségi tekintetből az országgyűlési elnökségtől nyolcz heti szabadságot kért.

Mint hogy ezen urak a fogadást meg le nem tették, országgyűlési tagoknak nem tekinthetők, s azért a ház a szabadság megadásáról nem határozhat, hanem elnök a kir. biztos által ő Felségének alázatos jelentést fog tétetni. Azonkívül jelenti, hogy Langh Dániel besztercei képviselő, családi viszonyok miatt mandatumát letette.

Elnök kijelenti, hogy a jövő hétfőn d. e. 10 órákor kezdődő ülésben a román nemzet és a görög kath. és görög keleti vallás egyenjogositása feletti törvényjavaslat kerül napirendre.

Zimmermann kérdi, hogy a törvényjavaslati bizottmány nem terjeszti-e a ház elé a bizottmányi javaslatot indokoló jelentést is.

Trausenfels Ferencz, mint azon bizottmány egyik előadója kijelenti, hogy nem tudván, mi eljárást akar a ház ily dolgokban követni, szóbeli jelentést kívánt csupán tenni; különben kész a bizottmány jelentését nyomtatás alá adni. A ház kívánsága folytán e jelentés ki fog nyomtatni, s ha még elég korán kioszthatatik, akkor tárgyalása a hétfői ülésben meg fog kezdetni, mely ülésben mindenesetre a kir. biztos ő nmgához intézendő átirat lézen megállapítandó.

Ülés vége 12 $\frac{1}{2}$ órákor.

A maros-vásárhelyi „Kazinozy-alapítvány“ ügyében.

Jegyzőkönyvi kivonat.

17.) Jelenti elnök gróf ur, hogy a mult évre hirdetett politikai pályakérdésre senki sem pályázott, a szépirodalmi kérdésre azonban következő három pályamű adatott be:

a) A három csiki fűtszt. Jelige: Irj, tégy, csatázz sat.

b) Egy kép a székely nemzet multjából. Jelige: Most lassu méreg, lassu halál emészt sat.

c) Vallási harc az atya és fia közt. Jelige: Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs. sat.

Ezekközül azonban a c) alatti a kiszabott határidő eltelte után küldetett hozzá; felszólítja a gyűlés tagjait bíráló véleményük nyilvánítására. Ennek következtében egyértelműleg határozatott:

1.) A c) alatti pályamű, miként a hozzácsatolt magán levélből is kitűnik, a határidő eltelése után érkezvén: pályázatra nem bocsátatik.

2.) A b) alatti nemkülönb jelégű levelet, nevét egyszerint csak az első lap egyszersen behajtott és lepecsételt alsó részével rejté el, de oly gondatlanul, hogy a név a vékony papíron át bárki által könnyen elolvasható. E szerint a szerző neve föl lévén fedezve: dolgozata pályaműnek nem tekinthetetik.

3.) Az a) alatti anynyira tele van a mű szélére és közébe írott javításokkal és a javításokon is tett javításokkal, hogy a bírálók kétségtelen meggyőződése szerint, így mikint beadva áll, szerző eredeti, tisztázatlan kéziratának kell lennie, s mint ilyen hasonlólag a pályázási szabályokba ütközvén: nem pályázhatik.

Átalánosan a dolgozatok belbecsét illetölög a bírálók sajnálattal nyilatkoztak, hogy a kézalatti pályaművek nem állanak az irodalom jelen színvonalán.

18.) Előterjesztetik, hogy a most harmadikszor kitűztve volt, de ki nem adhatott, azonban mindenesetre kiadásra szánt 200 új fűtnyi

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.

vile senki se nyert. A választás megtörtént; egy honpolgár azzal végezte be: bocsássuk el tisztelt követünket mint hajdan a Noé bárkából kirepült galambot, hogy hozza meg mindnyájunk számára a dicső olajágat, a reményt, mely sirig kísér Erdély minden egyes polgárát jobb jövője felől. Törvényeink gyökeres léte életünk boldogsága az által nyílnék meg, ha 1848-ban szentesített törvényeink életet nyújtanának.

A tavasz nem a legjobban mutatott, de mégis a nem remélt buza-termények is kielégítőleg jutalmazták a szántóvetőt; ellehet mondani, termésünk jó volt, bár azzal a vigasztalásunk, s halásköszöntünk ha egyébként elégtelenné teszik a körülmény.

Egy honpolgár.

Mező-szabód. aug. 20.

Falvánk néhány hét óta mind inkább közeledik a kétségbeesés örvényéhez. Nem az életben közönségen mindenek egyaránt nehezedő nyomor az, a mi e munkás népet még az életben maradás reményétől is megfosztja, hanem a nagy szárazság, mely annyira tartós nálunk, hogy a növények kiaszáradt (kurkizta, paszu), kerti vetemények, sőt még előfák is) szintén elmulasztva, azon források is, melyek a mostan életben levő emberek emlékeztetése óta mindig telve tartották a helyekre ásvók kutakat ez évig, annyira kiszáradtak, hogy csak azt lehet látni, hogy talán volt valaha víz bennük. Falvánkban mintegy 110—120-ig való kutban nem lehetne 2 akó vizet találni. Ennélfogva nemhogy baraink, de magunk számára sem kapunk vizet; kénytelenek vagyunk hordókkal más helységekből, vagy a szinte két mérföld távolságban elhelyő Marosból hozni a vizet, hőség okozta szomjunk enyhítésére.

Lattam, a mint a mezőről fáradtan hazajövő anyá elé futott 4 éves gyermeke sirva vizet kérni szomja enyhítésére, a gyermek sírásán megéset a szerencsétlen anyá szíve s futott házról, házra vizet keresni maga és gyermeke számára, s végre talán a 10-ik telken levő kutban talált egy kis sár levét, mely oly sürű volt, hogy midőn láttam azon sár levet maga és gyermeke által inni, azt gondoltam, hogy megfuladnak tőle; s birtokomban sem volt egy csepp víz, akkor levén a székér víz után egyik szomszéd helységbe. Lattam, a mint a barom a mezőn azon helyet, a hol eddig inni szokott, vizet keresve futotta be s mivel sehol sem talált, az árkoeska partján oly keservesen bögött, mintha sirva panaszkodna szomjuság miatti gyötrelmére.

Képzeltetni ily helyzetben mily nagy a nyomor, a sok sár a belső részt megrottna, következtetve egy veszélyes betegség. Az enyhítő esőt adó felhők iránti figyelem talán soha oly nagy nem volt, mint most helységeinkben, minden tenyer nagyságu felhő látására kettőztetve emeljük fel imáinkat az egek urához enyhítő eszepekért; ezt tudva, könnyörög a mindenhatóhoz — azt hiszem — velünk együtt minden jóakaró emberbarát, hogy ne engedje az Ur e fáradhatatlan munkás népet falvánkban levő minden élőlényvel együtt a szomjuság áldozatává lenni!!!

Egy polgár.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kolozsvár városának tanácsa azon körülmény által kényszerítve, hogy a magyar honi rossz termés miatt Erdélyben két ezred lovasság lesz elhelyezendő, s a kir. főkörmány-szék mlgtu elnökségének július 28-áról 1304. számú intézkedése szerint Kolozsvárnak egy ezred és egy osztálytörzs, s ezenkívül egy szakasz lovasság huzamos ideig tartó beszélgetéséről kell gondoskodnia: eszedezik a kir. főkörmány-széknek, hogy 10,000 frt kölcsönt haladéktalanul méltóztatassék rendelni addig is, míg kötelezés a s megkívánt törvényes eljárások elintéztethetnek, miután a major sági pénztár elannyira ki van merülve, hogy rendes kiadásait is csak részleg képes fűdzeni, s 2 rendbeli lópatjának 60—60 lóra oct. 1-sőjére készen kell lenni. Mint bites forrásból értesült közlő, a kir. főkörmány-szék a tart. k. főszámvivőség véleményezésének bevétele után intézkedett haladéktalanul a tárgyban. (27337. fks., 2520. tfsz.)

Károly-Fehérvárról írják nekünk augusztus 20-dikáról: Mi magyarok azon magas tiszteltnél s kegyeletnél fogva, melyet első koronás magyar szent István királyunk emléke iránt viseltetünk, emléke tünnet ma lelki örömmel megtartani szent kötelességünknek tartottuk; vallaskülönbség nélkül seregeltünk szentegyházban, kegyes, szelíd főpásztorunk Haynald Lajos ó excellenciája által a seregek ura, királyok királyának bemutatott vérdélküli áldozat alatt ajkainkról buzgó hálát rebegni az egek urának, azon csodaszertől oltalmazt, melyben hazánk, magyar nemzetünk annyi vész, vihar, eajó lelki, testi kin-

közepette részesült; térdeinkről esdve kértük, hogy forró szívből szent színe elében bocsáttott kéréseinket szent István magyar koronás királyunk közbenjárása által meghallgatta, a még talán keserű poharak ürítése között jövőben is védelmére s türelmi malasztjának enyhítő áldására méltatva, a nemzet aggodalmas keserűségének idejét, irgalmasságánál fogva rövidítse meg. Szent miséáldozat után a buzgósgát Simon lelkesült lelkes, izletes, szívet gyökeréből érzékenységgel borított oly szép szónoklattal zárta be, mely által menyey malaszt jelöl a hallgatók szemei öröm könyecsepekben merültek.

Er. I.

— A „Gen. Corr.“ írja: Mint értesültünk, Abonyi István, az inség megvizsgálására kiküldött királyi biztos jelentése, a magyar kir. helytartótanácsnak ennek alapján készített javaslatai már a minisiteri értekezletek tárgyai, s a legfelsőbb határozatok legközelebbre várhatók. Hogy itt első ízben Magyarországot, de közvetlen a birodalom többi részét is illető felelő fontos kérdéssel van szó, s hogy tetemes segélyre van szükség, már azon egy körülményből is eléggé kitűnik, hogy az aratás rossz sikerülté által támadt összes kár (a marhavészesség, valamint a termés jóvelmében a középszerű aratással viszonyítva) a kir. biztos adatai szerint 120 milliónyi majd hihetetlen összeget tesz. A nemzeti vagyoni ily óriási károsodása a birodalom gabna kamrájának nevezett szomszéd országban, a többi részre is természetesen nem maradhat hatás nélkül. A marhavészesség e kár között a legulsólyabb, mert a legújabb hírek szerint az újonnan kiűtött marhavész a még megmaradtakat is pusztulással fenyegeti.

— Kolozsvártól a másodikban megválasztott, de lemondott követek hejébe, a hatmadik követválasztásra is e hó 22-én a legnagyobb renddel, a polgárság híven megjelent s új követeket választott. Az összes szavazat volt 319. Új követek lettek: báró Józsefa Lajos 308 és ifj. báró Wesseényi Ferenc 305 szavazattal. Rajtuk kívül szavazatot kaptak még: Vendler Frigyes 9, Forray Ferenc 7, Salamon József 7. Két szavazat elcsúszott.

— Hajnald Lajos püspök ő nmlásza az erzsébetvárosi követérgőli lemondását beadtá, hasonlóan Kolozs követérgő Bányfi Béla. Meglátjuk az újból megválasztott követek nem várják-e be, az orsz. gys. e nők felszólítását.

— A „Hon“ írja: A legbiztosabban értesültünk, hogy a Langrand-Dumonceau ur igazgatósága alatt álló „belga hitelbank“ magyarországi képviselőjének Hajnik Pál urnak előterjesztése, tetemes tőkét rendelt ki, a mely a szárazság sújtotta községeknek Magyarországon, vetőmag beszerzésére, rövid úton fog kölcsön adni. A feltételek ugyanazok, a melyek a bank által a kölcsönöknél rendelkezésként alkalmazzák; a kölcsönök abban áll, hogy a bank igazgatósága, kivételképen, szabályozott minimumtól ez esetben eltér, és kisebb összeget is kölcsönöz; igen csekély összegeket pedig, kettőt háromat összefoglalva, részesít a kölcsön adáshoz; továbbá, hogy e kérelmek minden mások előtt, a legközelebb uton foguak tárgyalatni, úgy hogy azon község, melynek okmányai rendben vannak, igen rövid idő alatt juthat a kívánt pénz birtokába. A kölcsönök 20 évi törlesztésre adatnak.

— Az inség enyhítésére Debreczen-város 50,000 frt. kölcsönt kér a helyt. tanács utján az országos alaptól, minthogy ennyi elkerülhetlenül szükséges a kebelében lakó inségre jutott munkás felekezeti szegények számára, mely összeg felett most minden vagyonossága mellett azért nem rendelkezhetik, mert a szárazság miatt haszonbérli az idén nem fizethetvén be tartozásaikat, a város jóvelmére tetemesen csökkent.

— A bukaresti ref. iskola növendékei között — írja az „A.“ — e hó 2-kán a román cultusminisiterium által hivatalosan kinevezett general inspector Davila osztotta ki a tizenegy növendéknek az előjáróság által vásárolt magyar és román jutalomkönyvet. Mindeniket megcsókoltá, és meleg szavakkal lelkekre kötött nemzetiességük hi megörzése mellett, új hazájok nyelvének megtanulását. A növendékek száma 57, kik nemzetiességükben rendithetnek, azonban a román nyelvet is örömmel tanulják.

— A bécsi cs. kir. országos tvszék által közelebb tiltott nyomtatványok közt van a következő című is: „Arrestation, procès et condamnation du général Türr racontés par lui même, suivis de ses vicissitudes ultérieures par l'avoat Curti. Paris. E. Dentu 1863.

— K. Várárhelyről írják: Az aratás vége felé jár, közepes termés volt az őszterésben, a tavaszi elég gazdag termést ad. Társsá körülnk kezd élénkíteni, a halottaiból ismét fel-támadott kaszinó-egylet által, mely sok lapot rendelt meg, s így az olvasni szerető embernek van tere hol képezze és mívelje magát; vajha sokan igénybe vennék, mert igen sok gyalulni és surlódni való van nálunk, hogy az értelem fejlődjék, s szív nemesedjék, az izlés és felfogás tisztuljon. Bogdán Béla jeles táncmestvész mulat városunkban egy pár hó óta, s igen jeles tánciskolát alkotott több-

rendbeli és koru növendékekből. Dén Creszentia, atemesvári opera-társaság tagja rendezett vala a napokban egy hangversenyt; gyenge tehetség, gyenge előadás, és közönség tizenhét egyén. Nő másnap fel is szedte a sátorfát s tovább haladt. A napokban mulatott körünkben báró Orbán Balázs, utitársas a jeles festő Mezeinek „Erdély ismeretése“ című munkája számára városunkról is adatokat szerzett, s azt két képen le is vették. Itt végezve teendőit Csik felé vette útját; Kisérje szerencse a jeles író és festő ezen számunkra nézve oly fontos útján, s farságos munkáját koronázza siker! Hogy munkája sok újat, eddig ismeretlent fog magában foglalni, csak abból is világos, hogy eddig ismeretlen 14 vár helyét fedezte fel.

— Kövessy Ede, az inséget szenvedők részére ma tartja búvárszi előadását a nemzeti színházban. Hogy a részvét nemes célja elől a közönség meg ne oszlojjék, az e napon a sátorfát tartatni szokott katonai zenekar napról elmarad.

Inséget szenvedők ellátására vállalkozók névsora.

(Folytatás.)

Gyűjtők Fejér Mártonné és Csulak Dánielné.

Tagjai: Ajtai László, Ákonez Jánosné, Ágoston nővérek, Bányai Károlyné, Blassné, id. gr. Bethlen Jánosné, Balogh Pálné, Bell Frigyesné, Biró Pálné, ifj. Benclné, Brandspiegelné, Brehbinder Antal, Bergai Józsefné, Budai Károly 3 frt, Bányai János Csulak Dánielné, Czink Pál, Décsi Józsefné, Drenko Józsefné, Décsi Ferenczné, Dobokai Antalné, Forray Ferenczné, Filkené, Ferenczi Józsiné Ferdinándné, Fülöp István, Gothárdné, Gyulai Józsefné, Gyujtó Hegyesi Anna, Gáll Jánosné, Gombos Gergely, Geng Ádám, Herdina Gáspárné, Horváth, Borbára, Harai József, Horváth Irma, Somlyáiné, Hodor Károlyné, Helmarich Jakabné, Istvánfi Pálné, gr. Klebensbergné 5 frt, Kőrösiné, Kohn Sándorné. özv. Krisztné, Kirmayer, K. Kemény Ferenc, Kővári Lászlóné, Krémer Ferenczné, Kiss Sándorné, Lázár Józsefné, Ladányi Sándor, Lafier Ignáczné, Lőrinczi Mihályné, Leman Lajos, özv. Ludwigné, Lepczér Simonné, Merza Joachimné, özv. Medgyesi Józsefné, Mayer Józsefné, Mikó Samuné, Mikó Lőrincz, Miske Györgyné, Meezner Péterné, gr. Nemes Jánosné, 7 frt, Nappendruk Károlyné, Nemes Józsefné, Ofner Józsefné 2 frt, Pataki Sándorné, Papp Alajosné, Poch Józsefné, Papp Jánosné, Quast, Reményik Lajos, Ranch Antálné, Rössner Jánosné, Schenel Nina, Szigeti Pálné, Szacsai Zsigmondné, Szász Mózesné, Stráczinger József, Stóger Béláné, Szigethi Józsefné, Simó Ferenc, Szilvesz Károlyné, Szombathelyi Gusztáv, Szentiványi Ferenc, gr. Teletai Jánosné, Tesláky Györgyné, özv. Tamási Tamásné, Tauffér Józsefné, Ujfalvi Sándor, Zeyk Józsefné, ifj. Zeyk Józsefné, Zambeliné Judoefer Pepi, Zecz Andras, Jónás Dánielné, Jancsó Károlyné, Végh Jánosné, Veress Ferenczné, Vokál Lipot, Wolf Jánosné 3 frt.

Gyűjtők Kriza Jánosné és Grois Gusztávné.

Tagjai: Andráschowsky Jánosné, Akeszmann Samuné, Antal Mihályné, Andráskó Mátyásné, Bakonyi Erzsébet, Bernát Pozerné, Berde Arónné, Balázs Józsefné, Boér Lajosné, Biró Pálné 1 frt, Bogdán Péterné 1 frt, Berei Elekné, Biásini Sándorné, Bertha Mihályné, Boér Sándorné, Bagaméri Károlyné, Benign Samu, Bernát Györgyné, Biró Dánielné, Biró Mihályné, Biró Józsefné, Bodolai Józsefné, Burchardt Agostonné, Csiki Mihályné, Dietrich Samuél, Dalchau Frigyes, dr. Engel Józsefné, Ferenczi Mózesné, Ferencz Józsefné, Farkas Gergelyné, Farkas Kiss Jánosné, Fatter Istvánné, Grois Gusztávné, Geltsch Jánosné, Galoczki Jánosné, Gyulai Ferenczné, özv. Gyulai Zsigmondné, Himmelstein Mórné, Hirschfeld Eliza, és Hódlné, özv. Horváth Miklósné, Hadadi Istvánné, Hancz Jánosné, b. Inezdi Samuélné, 1 frt, dr. Incze Istvánné, Izai Antal, Kriza Jánosné, Kele Israelné, Kelemen Jánosné, Kézsmárki Mózesné, Kovács Józsefné, Klatrobecz Jánosné, Lízhtenecker Ignáczné, Lischka Jánosné, Lakatos Benjáminné, Lévi Samuné, Lászlóczi Péterné, Lászlóczi Samuné, Lászlóczi Dánielné, Mohl Józsefné, dr. Meezner Jánosné 2 frt, Magyar Mihályné, Mesko Antalné, Macskási Samuné, özv. Máté Péterné, Marsalko Józsefné, Nagy Antalné, Nyéki Antalné, Olasz Károlyné, Persán Györgyné, Papp Józsefné, Pápai Dánielné, Pataki Istvánné, B. Radák Istvánné, Rotaridesz Mihályné, Rignát Józsefné, Reschner Dánielné, Régeni Györgyné, Régeni Samuné, Rignát Samuél, Sigmund Elekné, Schvartzlér Ferenczné, Sebesi Ferencné, Stadler Sándorné, özv. Stadler Ferencné, Szentpéteri Gáborné, Szentpéteri Jánosné, Stark Alajosné, Söfalvi Sándorné, Saláta Józsefné, Száva Károlyné, Harasztosi Andrásné, Tamási Jánosné, Gr. Teletai Pálné,

Turner Károlyné, Zakariás Józsefné, özv. Joo Dénesné, Jakab Elekné, Váradai Lászlóné, Váradai Antalné, Varga Ferenczné, Varkoly Jánosné.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, aug. 14. A „Times“ egy újabb cikket közöl a frankfurti fejedelmi gyűlésről, a melynek ez uttal nem annyira lehető veszélyességét, mint inkább gyakorlatatlanságát mutogatja. A tapasztalt politikusok között általános, ugymond, a hiedelem, hogy ennek a császári javaslatnak sem igen lesz több eredménye, mint volt az ezelőttieknek, és hogy a német szövetség ügye, ha csak valamely politikai forradalom nem áll be — hogy javára-e vagy kárára, mindegy — régi állásában marad. A porosz király már azt az ellenvetést tette a javaslatra, hogy az korlátolja az ő cselekvési szabadságát, s felelősségre bonyolítaná a nélkül, hogy biztosítékok nyújtsa veszélyek ellen. Ebben rejlik az egész rendszer főhibája s ezért hiszik sokan a gondolkodók közül, hogy egy lényegében celszerűbb szövetség, a politikai lehetőségek közé tartozik. Mintsem foltozzák, jobb lenne eltörölni, s helyébe valami egészen újat alapítani. Továbbá Poroszország és a kisebb államok, sőt magok ez utóbbiak között is csaknem legyőzhetlen féltékenység uralkodik. Egy nép sem látná örömeit az angolnál, hogy Németország szilárdul egyesüljön; de kevés reménye van mindaddig, míg amaz ország sorsa Vilmos király s néhány más, szintoly nehezen bánható fejedelem kezei között van. Azonban az austriai császárt mindezenre elismerés illeti javaslataiért, s ha nézetellenesének ellenállását és saját pessimista tanácsadóinak közönyét legyőzheti, utóvégre még valami jó dolgot létesíthet.

A lengyel kérdésre vonatkozólag írja a „Times“, hogy a háromhatalom választjegyzékei bízhatóak e hó 18-án érkeztek meg Pétervárra s juttottak Gotsakoff herczeg kezébe. Angolország és Austria ellene voltak az azonos jegyzéknek, a melyet Franciaország indítványozott, mivel azt hitték, hogy az igen nagyon hasonlított a fenyegetéshez. Így történt aztán, hogy mindenik hatalom csak saját maga szempontjából felelt Gotsakoff érveire.

A „M. Post“ szerint a három választjegyzék lényegére nézve csakugyan megegyezik, s Oroszország teljességgel nem fogja azt látni belőltük, hogy a három hatalomnak ez utolsó szava volna.

A mexikói új császárság eszméjét az angol lapok igen gyanakodó szemekkel nézik s nem győzik elég ovatosságra figyelmeztetni Austriát a danausi ajándék irányában. Így a „Globe“ egy e tárgyról írt cikkét a következő szavakkal végzi: „Austria fontolja meg, hogy ez az egész dolog francia érdekben volt megindítva. Austria kérde meg magától, mennyiben egyezik meg amez érdek az övével, avagy mennyiben tetszenék neki, hogy mint ő szentsége a pápa, egy francia szuronyok által támogatott világi hatalom viselője legyen.

Franciaország. Páris, aug. 20. A „Botschafter“-nek írják: Itteni hivatalos körökben ismét nagy lehangoltság uralkodik; azt akarják itt tudni, hogy Anglia Pétervárt a fenforog kérdésben oly szavakat ejtett, a melyekből a látszanék, hogy ő minden áron békét akar. Ezt sem a helyes taktikával, sem a két hatalom közti benső egyetértéssel megegyezőknek nem találják. Russelnek egy mondanása itt nagyon kellemetlen hatást tett. Azt mondogatta volna t. i. a brit külügyi titkár egy alkalommal: „Oroszország keztyűt vetett nekünk; mi lehajlunk utána, — hogy Oroszországnak visszaadjuk.“

Más tudósítások szerint a lehangoltság előidézésében Austriának is nagy része van. Nem jó szemmel nézik a frankfurti gyűlést, mert nem igen szeretik, ha egy szorosabb kötelékű, tehát hatalmasabb német államszövetség nőné ki magát belőle; s vannak a kik e miatt már komoly meghasonlásról beszélnek Austria és Franciaország között. Annyi látszik, hogy Napoleon császár napról napra jobban nehezelt Reehberg grófra.

A mexikói ügyre vonatkozólag azt írják, hogy a 220 előkelőből alakult mexikói gyűlés kimondotta 1) az örökösödési korlátolt monarchia elfogadását katolikus fejedelemmel; 2) az uralkodó „ezime mexikói császár“ fogna lenni; 3) a koronával Miksa főherczeget és utódait kínálják meg; 4) ha a főherczeg előre nem látott okokból a koronát el nem fogadná, a mexikói nép III. Napoleon császár jóakarátára bizza magát, hogy ez egy más katolikus fejedelmet jelöljön ki, a kinek a császári koronát felajánlják.

A „France“ szerint a mexikói ügy rendezését Európa nagy hatalmai elébe obajta Napoleon terjeszteti, s e célból az eddig Mexikóban volt Saligny urat Monthonon gróffal váltották fel, hogy legyen itthon kéznél egy ember, a ki a mexikói viszonyokat alaposan ismeri.

Németország. Frankfurt, aug. 20. Auszriai császár ő felsége beszédének, a mely-lyel a fejedelmi gyűlést megnyitotta, lényege a következő: Kötelességemnek tartottam, meggyőződésemet nyíltan kijelenteni, hogy Németország joggal néz alkotmánya korszerűtlen kifejlődésének elébe s azért jöttem, hogy szövetségeseim előtt személyes eszmecsere útján fejtssem ki, hogy a nagy cél elérésére mit tartok én lehetségesnek s mit vagyok kész részemről megadni. A szövetség céljának szélesebb kiterjesztéséből indulva ki, a közvetlen leibniz kiterjesztésű reformjavaslat határozmányai a végrehajtó hatalmat egy directorium kezeibe helyezik, a mely mellett a szövetségi törvényhozásban és háztartási rendezésben teljes joggal részt vehet. E határozmányok időszakonként fejedelmi gyűléseket hoznak be Németország politikai életébe s egy független szövetségi törvényszék alapítása által Németország nyilvános jogállapotának szilárd támaszt nyújtanak; s mindezekben következetesen fenn van tartva a független államok jogegyenlőségének elve, tekintettel a hatalmi állásra és népszámszámra. Azt hiszem, ideje már, hogy atyáink szövetségét a mi korunk szellemében megújítsuk, abba népeinknek részvéte által új életet öntsünk s képessé tegyük arra, hogy Németországot tiszteltetésben és hatalomban, biztonságban és jólétben mint elváratlan egészet összetartsa. Javaslataim kétségen kívül tökéletesíthetők; de gondolják meg fenséges szövetségeseim, hogy vajon érdekünkben állana-e egy terv elfogadását e miatt csak rövid időre is halogatni. Nem messzire terjedő tanácskozásokban, hanem a német uralkodók gyors, összhangzó elhatározásában látom én a lehetőséget arra, hogy szilárd alapot nyerjünk Németország jövőjének kérdésében. Nem sikerült ugyan Vilmos porosz királyt személyes közremunkálásra bírnom ez egyesítési munkálathoz; mindamellett szilárdul ragaszkodom e nap szerencsés eredménye felőli reményemhez. Vilmos Poroszország királya teljesen méltányolta az én érveimet a szövetségreform szükségessége és sürgettsége mellett; csupán azt vetette ellen, hogy a kérdés nincs eléggé előkészítve egy fejedelmi gyűlésben való közvetlen tárgyalásra. Elvileg nem nyilatkozott a király a feje-

delmek gyűlése ellen, csupán ministeri tanácskozmányok előbehozását tartotta szükségesnek. En figyelemztetem ő felségét korábbi ilyenféle tanácskozások sikertelenségére; ámde csak töltünk függ, a kik itt megjelentünk, tettel bizonyítani be, hogy előtünk a szövetség megújításának kérdése meg van érve, hogy a mi kebleinkben rendületlen az elhatározás, hogy a német nemzetet ne hagyjuk magasabb politikai fejlődésének eszközeit továbbra is nélkülözni. Egyesüljünk a kiszámíthatatlan egész kedvéért, könnyen és gyorsan az egyes körül. Övünk meg szövetségi hűséggel a helyet, a mely a hatalmas Poroszországot illeti. Reméljük Istentől, hogy egyetértésünk példája győző erővel fog hatni minden német szívre.

A fejedelmi gyűlés elébe terjesztett reformjavaslat részletes tárgyalás végett a különböző német államok miniszteriből alakult tanácskozmányra lön utasítva, a hol, a mint táviratilag jelenik, igen élénken foly a vitaközlés, s különösen a kisebb államok részéről számos módosítványt nyújtottak elő, hogy ezek szerint a reformjavaslat egészen megváltozzék. Azt hiszik tehát, hogy ha valami eredményre lehet számítani, egy ministeri tanácskozmányoknak a fejedelmi gyűlés bezárása után is folyni kell.

A szövetségi képviselő részéről, a mint az előjeléből látszik, még gyökeresebb taglalás vár a reformjavaslata. E testület állandó választmánya, ez ügyre vonatkozólag, a következő javaslati pontokban állapodott meg:

1) A képviselőgyűlés Auszria kezdeményében s a szövetség majdnem összes tagjainak részvételében öröndetes tanujelét látja a mindegyik győzedelmeskedő meggyőződésnek a meglevő szövetségi formák elégtelenségéről s újja alakításuk szükségességéről; jóllehet a kezesség arra nézve, hogy a német nép joga egy hozzá méltó alkotmányhoz végre érvényesüljön, a német uralkodók további előkészítéstől függ.

2) A képviselőgyűlés csak egy olyan szövetségi állami egységtől, a milyen az 1849-i birod. alkotmányban nyert jogos kifejezést, reméli a nemzet szabadsági, egységi, biztonsági és hatalmi szükségének teljes kielégítését; mindamellett a képviselő gyűlés, a benső válságot és a külállapotot tekintve, nincs ab-

ban a helyzetben, hogy az osztrák javaslatl szemben csupán tagadó állást foglaljon el. 3) Azonban kénytelen a képviselő gyűlés a reformjavaslat egyes határozmányainak egész sorát, különösen az új képviselői összeállítására és illetékességére nézve, felette aggályosnak tartani; sőt kénytelen a nép által választandó képviselőalakítását a siker mellőzhetlen előfeltétele gyanánt jelezni ki.

4) A képviselőgyűlés a két nagy hatalom egyenjogúságát az államszövetségben, az igazság és politika parancsának tiktint; ugy szintén Poroszországot német szövetséghez nem tartozó tartományainak belépését is.

5) Minden körülmény közepette kijelenti a képviselő gyűlés, hogy a kormányok egyoldali eljárásától a nemzeti reformkérdés idővös megoldása nem várható; hanem csupán az 1848- márt 30- és apr. 7-i szövetségi határozatok utmutatása szerint egybehívandó nemzeti gyűlés beleegyezésével.

Egy távirat szerint auszriai császár ő Felsége nem lenne ellenére egyközvetlen népválasztás útján alkotandó szövetségi parlamentnek.

A szász király kézbesítette a német uralkodók meghívó levelét a porosz királynak, azonban aug. 21-én visszaérkezett Frankfurtba tagadó válaszlal. Azt írják, hogy a király hajlandó lett volna a trónörökös elköltöztetését a gyűlésbe s e végett magához is rendelte Gasteinba; ő fensége azonban azt nyilatkoztatta, hogy a mig Bismarck áll a porosz ügyek élén, addig sem vele, sem nélküle ily feladatra nem vállalkozik.

A császár ő Felsége 21-én reggel Mainzba utazott, a hol katonai szemle fogott lenni. Onnan alkalmasint egy kis kirándulást tett a Rajna vidékére Bieberichbe, a hol ebéd volt. Delután látogatást tett Wiesbadenben, a honnan estére vártak vissza Frankfurtba.

Orosz- és Lengyelország. Kalischből írják aug. 17-ről: Tegnapelőtt Kolo város közelében egy felkelő gyalog ezredkő csapat mutakozott, a minék következtében az orosz katonaságot talpra riasztották. Az oroszok tűzni kezdték a lengyeleket, miután azonban egy egész mérföldnyire nyomultak utánuk, visszatértek minden eredmény nélkül. Ez alatt egy másik felkelő csapat más oldalról egyenesen a városba ment, kiverve a háttamaradt oroszokat, elvett minden fegyvert s

lőszerkészletet stb. a mit a raktárakban talált s 50 szekert megrakva eltávozott. Nagy volt az oroszok bámulása, a midőn a városba visszakerkezve, egyetlen egy rosszszemert sem találtak. Az orosz parancsnok, elkeseredésében mi telhetett tőle, 9000 rubelnyi pénzbüntetést szabott Kolo városára, a melyet négy nap alatt tartoztak lefizetni.

Ujabbak. Frankfurt, aug. 21. Reicheberg gróf a német kabinetekhez emlékiratot intézett, a melyben a szövetségreform szükségességét, mint óvszert mutatja fel a forradalom ellen. Ugy látszik, hogy a fejedelmi gyűlés eloszlása után ministeri tanácskozmányok lesznek Dresdában, a melyekben Poroszország is részt fog venni. Még eddig nincs semmi megállapodás. A bajor király önként fogja indítványozni, hogy a directoriumi tagságban Bajorország más német királyságokkal váltakozzon. Egy vámerkezletet is fognak indítványozni, a melyet a koronahercegek tartanak Münchenben, az october 18-án tartandó tulajdonképeni vámerkezletet megelőzőleg. A szövetségi képviselőgyűlés mai ülésében több mint 300 tag volt jelen. Benigsen elnököl. Nyolcz órai vita után a választmányi javaslatot egyhangulag elfogadták.

— Uj-York, aug. 12. A „New-York Herald” szerint hire jár, hogy az amerikai követ Pétervárt, Cassius Clay szerződést írt alá Oroszországgal, a mely szerint Oroszország elleni háború esetében, Amerika háborút izenne Angol- és Franciaországnak. Washingtonban a legkittünb republikánusok meetinget tartottak azon hir alapján, hogy a déliek ajánlkoztak az egyesítetbe visszaállni, ha elfogadható feltételeket tűznek elejükbe. Az idézett lap azt írja, hogy Lincoln követelni fogja Franciaországtól, hogy a monarchia tervével Mexikóban hagyja fel.

Bécsi börze Augustus 24-kén: Nemzeti kölcsön 82.30. 5% Metalliques 76.70. Bank-részvény 793.—. Hítel-részvény 191.40. Váltó Londonra 112.—. Ezüst 111.25. Arany 5.33. 1860-diki Állam kölcsön 101.30.

Augustus 22-én: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarország 76.50. Erdélyi 74.50.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

NEM HIVATALOS.

(174)

(1—3)

Az erdélyi szabadalmazott kereskedelmi tanintézet megnyitása, Kolozsvárt, 1863 október 1-én.

Részletes programok f. év szeptember 1-én fognak kiadni s a vidékre is szétküldeni.

Bejelentéseket az intézetbe való felvételre elfogad alólt

Heymann Zsigmond,

a szab. keresk. tanintézet tulajdonosa, s a kolozsv. keresk. társulat iskolájának igazgatója.

(172)

(1—1)

A kolozsvári romai katolika Ecclesiának helyben hidutezában levő **Quartaház** nevezet alatti vendéglője s fogadója f. évi Szt. Mihály naptól kezdve három egymástutáni évre, f. hó 31-én reggeli 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverezés útján haszonbérbe fog adni; az árverezési feltételeket addig is megtekintheti ecclesiái jegyző Buczy Sámuelnél a ns város redoutte épületébeni hivatalában. Kolozsvárt aug. 24 én 1863.

kolozsvári r. k. Ecclesia, előjárósága.

(173)

(1—3)

Egy erdélyi **honfitársunk**, ki több évekig Magyarhonba a gazdasági téren működött, jelenleg alkalmazást öhajta a gazdaságnál. Értekezhetni a „K. Közlöny” kiadó hivatalában.

(175)

(1—3)

A hesdái közös havasak igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a Hesdái köz. birtokosságnak 1863 ik év September hava 21-én d. e. 9 órakor Főigazgató m. báró **Bornemisza János** ur b. monostorutzei, 194-ik szám alatti, házánál, **közügylése** leend. Erre minden birtokos ur személyesen, vagy felhatalmazottja által meg jelenni annyiival inkább kértik, mivel több tárgyak között, a már tudva lévő, és a havas kezelés ügyet nagyban hátráló határdifferentia felett a jelen lévő, döntőleg határozandának. Szt.-Lászlón aug. 20-án, 1863. a HAVAS IGAZGATÓSÁG.

(176)

(4—3)

Dobokamegye Doboka helységének kivétel nélkül összes **korcsmárlási joga** ez évi Szt.-Mihály napjától kezdve egy évre, jelen év **September 10-ik** napján délelőtti 11 órakor helyben a jegyző lakásán a többit ígérőnek közárverés útján ki fog haszonbérbe adni.

A feltételeket megtekinthetni alóltírnál. Doboka augustus 24. 1863.

Boér János, birtokos megbízott.

(165)

(3—3)

Az általam föltalált **vas váltó-ekére** nyert cs. k. kiv. szabadalmat átruhván,

Vidats István

pesti gépgyárára, ezt azon házzi adással tudatom a. t. ez. gazda közönséggel, hogy ilyen ekék darabja, teljes felszereléssel és taligával, helytt Pesten, 40 a. é. ftért kapható.

Gyarmatty Miklós.

Nyomatott az ev. ref. fútanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(168)

Algyógyon, egy naponként husz mázsát égető gallisch szerkezettű jó szeszgyár örök áron el, vagy csak haszonbérbe is kiadandó; közelében van két malom, viz bőven és egy 30 darab marhára való jó istálló. Értekezhetni helytt **Lendvay Rudolf** tulajdonos urnál, u. p. Szászváros.

(166)

(2—2)

Bérbe kiadó bört és szállások.

A két viz közt a malommal átellenes soron **26. számú telken** jövő szentmihály-napon kezdve következő kiadó szállások vannak:

1-ször. A földszinti szoba első egy szoba, mely boltnak is használható mellette egy oldalszoba, közbül konyha, bátul két szoba, melyek egyike kamarának használtatott s használható.

2-ször. A telek háttérében egy nagy terem, mellette konyhánál használható előszoba, azon tul két szoba, melyek a haszonbérbe kényelmére ki fognak újittatni.

Az 1-ső tétel alatti lakosztályból kiadható csak a két első szoba és konyha is.

Értekezhetni a „K. Közlöny” szerkesztőségénél.

(7)

25/8

(8—8)

BÉRINGER orvos tudorak

cs. kir. I. m. szabadalmazott

nevezetes találmányu jeles

NÖVÉNYI HAJ-FESTŐ SZERE.

Ezen új találmányu szer a **legsakavatottabb orvosi tekintélyek** által megvizsgálva, a haj szakál és szemöldök tetszés szerinti árnyéklatu festésekre, tökéletesen célszerűnek s ártalmatlannak esmertetett, a nélkül hogy a bőrt foltoztatná, vagy azon valami szagot hagyna maga után. Az alkalmazása szerfelett könnyű, és ezen festő szer által előállított hajszínezetek a legtermészetesebbek, s a festési műtétel eredménytelensége lehetetlen.

A festés után, mely általában tartós és hathatós szokott lenni, s mely mindég csak az utólagoson nőtt hajaknál újítandó, használhatni, a szokott módon, jó hajkenőcsöt, vagy akárminemű tiszta haj-olajat. **Béringer orvostudor növényi haj-festő szere** két I. és II. számmal jelett tővegesben tartatik, s mindent 5 ft. o. é. szabott áron kapható, használati utmutatás valamint a műtételhez szükséges 2 kefe és 2 tál mellékelve van.

Dr. Béringer összes szabadalmazott készítményei az eredeti szabott áron: **Kolozsvárt:** csak is gyógyszer. **WOLFF J. s Khudi J. özevényénél kaphatók**, valamint **Abudbányán:** Ferenczi Mihály; **Beszterczén:** Kelp Ferencz; és **Dietrich & Fleischer; Brassóban:** Stenner F.; **Dévid:** Bächler A.; **Nagy Enyeden:** Trajánovits Ede gyógyszerész és **Bisztricsányi A.; Érzsébetvárosban:** Schmidt A.; **Hátszeg:** Mátéfi Béla gyógyszer.; **Kézdivásárhelyt:** Hankó László; **Kőhalomban:** Melas Ed. F. gyógyszer.; **Maros-Vásárhelyt:** Fogarasi J. D.; **Medgyesen:** Vándory & Brandsch; **Szegvárt:** Misselbacher fia és Teutsch; **Sz.-Ujvárt:** Placintár és fia gyógyszer.; **Szász-Régenben:** Wachner Traugott; **Szászsebesben:** Weissörtel Ad. G.; **Szebenben:** Zöhrer J. F.; **Sékely-Keresztúron:** Binder Márton; **Sepsi-Szentgyörgyön:** Vítályos Béla; **Sz.-Udvarhelyt:** Kauntz J. A. gyógyszer.; **Szeredában:** Gozsy A.; **Sz.-Somlyón:** Ruszka Ignác; **Tasnádon:** Szongott Jakab; **Tordán:** Velits G. és Wolff G.; **Zalathán:** Megay Guszt. A. gyógyszer.

Postán küldve a göngyölek és bérmentesítésért a **rendes áron felül a távolság és csomag nagyságához képest még 30 egész 70 krig** melléklendő